

refleks



BERGE VOLL
 SCHÖNHEIT, PRACHT,
 KÜNDEN DES
 SCHÖPFERS MACHT,
 DER IST OHN
 ANFANG UND END.
 KOMMET
 IHR MENSCHEN HER,
 CEHT EUREM GOTT
 DIE EHR,
 PREISET IHN,
 BETET IHN AN!

Mehr Mensch sein
 L'homme d'abord
 Uomo prima di tutto
 Be more human

Aufgerichtet von
 Isidor Biner
 Mai 1985

Å preike

No har vi bladd om kalenderen og eit heilt nytt og ubrukt år står framfor oss. Ved eit årsskrifte ser ein ofte både tilbake og framover.

REFLEKSJON:

Gunnar Mindestrømmen

Ikkyrkjeleg samanheng har vi lagt bak oss eit år prega av 500 års markeringa av reformasjonen. For oss prestar har dette gjeve ny kunnskap og gode innspel ikkje minst til preikearbeidet vårt. Også i 2018 skal vi ha fokus på preikearbeid. Alle prestane i prostiet skal saman gjennomføre eit kurs i det å preike. Så i tida framover kan det bli mykje spennande å oppleve frå preikestolen i Søreide kyrkje.

Då eg byrja som prest for 30 år sidan tenke eg at det berre var spørsmål om tid før det å peike var heilt utdatert og borte. Eg kjende på sterk konkurranse frå alle andre media og formidlarar.

Men preika har halde seg. Sjølv om det er krevjande å skulle framføre ein monolog til mange tilhøyrarar så er det likevel noko med den formidlingsmåten som set spor.

Det er ikkje alltid det eg seier som gjer inntrykk, men like mykje den indre dialogen som tilhøyrarane skaper når dei høyrer forkynninga.

Eg har fleire gongar opplevd menneske på kyrkjetrappa som takkar meg for det eg sa i preika mi. Samstundes veit eg at eg ikkje har sagt akkurat det. Men tilhøyraren har høyrd sin indre stemme som ein reaksjon på

det som vart formidla frå preikestolen.

Som ei luthersk kyrkje så står preika framleis sentralt i gudstenestene våre og vi prestar brukar ein god del tid på å førebu oss så godt vi kan. Å arbeide med bibeltekstar, sjå dei i samanheng for å finne fram til kva budskapet var den gongen og så aktualisere det til vår tid er spennande, og gjev mykje til oss som arbeider med det.

Samstundes blir ei preike alltid annleis når ein står der på talarstolen. Det er eit samspel med tilhøyrarar og eigen dagsform som også påverkar korleis det blir. I tillegg får vi tru at Den Heilage Ande også er med på laget.

Eg er veldig takksam for å få vere prest på Søreide. Her er det ein kyrkjelyd som jamleg går til gudsteneste og tek i mot det vi har å kome med. Skulle eg kome med ei oppfordring til det nye året som ville det vere at ein som kyrkjegjengar også tok seg tid til å lese gjennom dei aktuelle tekstane for søndagen før ein går til gudsteneste. Dei er lett tilgjengelege på bibel.no ●

Så er det berre å ønskje velkommen til gudsteneste!



Velkommen

Asbjørn Snilstveit var i fjor på samme tid presentert som organistvikar våren 2017. Nå er Asbjørn tilbake på orgelkrakken i Søreide, men som fast ansatt.

TEKST: Eva Stokke-Zahl

At Asbjørn er tilbake i Søreide, er ingen selvfølge. Etter endt vikariat, gikk ferden videre til København i Danmark, for å starte et toårig kandidatstudiet i solistisk-orgelspill, ved Det Kongelige Musikkonservatoriet.

Ved skolestart viste det seg at studenttilværelsen ikke ble helt slik det hadde blitt forespeilet. I løpet av sommerferien 2017 ble det opplyst om at begge de to professorene ved orgelavdelingen måtte slutte, men at det ville bli satt inn vikarer.

Det viste seg også at Asbjørn var den eneste på sitt kull, noe som gjorde det vanskelig å bli del av et fagmiljø. Studiet fortsatte da med to professorer som pendler fra Sverige. Av praktiske grunner ble det derfor bare undervisning mandag og tirsdager hver 14.dag.

Jobbet i sjømannskirken

Asbjørn benyttet tiden i København med å jobbe litt i den Norske Sjømannskirken, og tilbrakte mye øvingstid i Fredriksborg Slottskirke. Den åpne kalenderen gjorde det også beleilig å dra frem og tilbake til Bergen. Der fikk han tilbragt tid sammen med kjæresten, og tok en rekke vikarspillejobber i kirkene her omkring.

I november ble det lyst ut stilling både her i Søreide, og i Sandviken. Asbjørn søkte, med en forutsetning om at det måtte tilrettelegges for pendling slik at han kunne fullføre studiet i København. Så studiene i København fortsetter.

– Nå har jeg fått meg en midlertidig leilighet her på Søreide, og så blir det 1,5 år med



BRØKELAND • BIRNES • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladsamarbeidet

Refleks

Utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og fem andre menigheter i Bergen. Bladet er et informasjonsorgan som sendes alle hjem og regnes ikke som uadressert reklame.

Levering av stoff:

Leveres menighetskontoret eller sendes soreide.menighet.bergen@kirken.no

Lokalredaksjon:

Lokalredaksjon: Staben i menigheten. Kontaktinformasjon: Se side 24

Annonser side 5-16 (fellesider):

Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Sentralredaksjon:

Redaktør Magne Fonn Hafskor
922 94 877 - eyecu@online.no
Kun henvendelser ang. «fellesstoff» side 5-16. All annen kontakt: Se lokalredaksjon.

Grafisk produksjon:

Dragefjellet Media AS
55 23 25 47 - post@dragefjellet.no

Trykk: Molvik Grafisk

Deadline neste nummer:
Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer:
Tirsdag 13. mars



men tilbake, Asbjørn!



TRAVELT PROGRAM: Asbjørn Snilstveit har igjen tatt plass ved orgelet i Søreide. Parallelt med dette skal han fullføre orgelstudiene i København.

pendling slik at jeg kan fullføre kandidatgraden. Jeg er veldig glad for å være tilbake, og ser frem til å balansere både skole og jobb, sier Asbjørn.

A-mennesket Asbjørn

Vår nye kantor liker å begynne tidlig, og omtaler seg selv som et A-menneske. Han starter gjerne dagen med å øve i noen timer før han går på kontoret. Da blir tiden brukt til praktiske gjøremål. Så øver han gjerne litt til, før han går hjem.

– På sikt blir det også noe kveldsarbeid, gjerne i form av konserter eller kor-arbeid, forteller Asbjørn.

At Asbjørn er et A-menneske, er en av grunnene til at han begynte å tenke på kirkemusikk som en mulig karriere. Etter å ha jobbet år som freelancerpianist, med mye kveldsarbeid, ble tanken på en mer 9–16 jobb veldig fristende. Asbjørn flyttet til Bergen og begynte å spille orgel igjen. Han fikk ukentlige timer hos professor Karstein Askeland i et år, før han søkte seg inn på kirkemusikk ved Griegakademiet.

– I ettertid er jeg veldig glad for beslutningen, selv om det tok meg litt tid å bli komfortabel med orgellyden. I starten opplevde jeg det som veldig mekanisk å spille orgel, forklarer Asbjørn. Han er derfor veldig glad for å ha et flott flygel i nærheten slik at han kan veksle litt.

– Det var en bratt læringskurve, å gå fra studier til jobb sist vår. Plutselig handlet det om 10 000 ting, og ikke bare et dypt fokus på de klassiske stykkene, utdyper Asbjørn. Han gleder seg nå til å ta fatt på det musikalske livet i Søreide kirke.

Vi er glade for at Asbjørn er tilbake, og gleder oss til fortsettelsen. ●

Program for Åpen Kirke, våren 2018

• 30. januar kl 19.00: *Pekefinger – åpen hånd. Politi – Barnevern.* Ved Svein Bjørn Losnegård.

• 27. februar kl 19.00: *Å være lokalmenighet i valgfrihetens tidsalder.* Ved førsteamanuensis Bård Eirik Hallesby Norheim.

• 20. mars kl 19.00: *Sjømannskirken – før og nå.* Ved Vigdis Alte

• 10. april kl 19.00: *Grundtvigsk i vor tid.* Ved professor emeritus Ole Jensen. Dette møtet holdes sammen med Søreide Diakoniat

• 29. mai kl 19.00: *Pilgrimsvandring.* Ved Berit Andersen. ●

Bibel- gruppe i kjøkken- hagen



Anne Marit Ellertsen har et ønske om å etablere en annerledes bibelgruppe i menigheten med utgangspunkt i Guds skaperverk.

— Tanken er at gruppen har tre «grunnsteiner». Gud og skaperverket er hovedpoenget med gruppen, innleder Ellertsen. En sentral del vil være å samles rundt Guds ord, og bli bedre kjent med Gud. Samtidig ønsker hun at gruppen skal bli en sosial arena. Den siste grunnsteinen er en praktisk tilnærming til å ta vare på skaperverket:

– Slik jeg ser det, oppsummerer liturgien vår det veldig godt etter at vi har gitt takkoffer i gudstjenesten,

når presten sier «*din er jorden og alt som fyller den. Av ditt eget gir vi deg tilbake*». Alt er Hans skaperverk, utdyper Ellertsen.

En slik praktisk tilnærming kan realiseres gjennom en kjøkkenhage og her er det rom for å tenke at begrepet også kan inkludere høns og bikuber, soppturer og fokus på klimautfordringer. Ellertsen presiserer at dette skal være en gruppe hvor man deler kunnskap og erfaringer. Man dyrker det man har plass, lyst og tid til. Det er ikke krav til kunnskaper,

kun at man er sammen om gruppens forankring.

– Omfanget kan variere fra person til person, fra år til år. En kan ha liten plass og utnytte plassen godt, en annen kan ha stor plass, men likevel bare ønske å dyrke urter i vinduskarmen, sier hun.

Ellertsen håper at kjøkkenhagen kan bli utgangspunkt for det praktiske arbeidet, der man kan lære av hverandre og dele erfaringer. Samtidig som man øker en bevissthet omkring skaperverket og Guds ord.

– Dette er først og fremst

tenkt som en bibelgruppe, med en praktisk tilnærming til å ta vare på skaperverket. Det skal ikke bli en hagegruppe som tilfeldigvis har sitt utspring i menigheten. Da vil vi miste rommet for å vokse i troen. Mitt ønske er at vi skal hjelpe hverandre til å tjene Herren med glede! ●

Synes du dette er spennende tanker som du vil vite mer om? Kontakt frivillighetskoordinator Ann Kristin Hovland 454 16 158 - 48@bergen.kirken.no

Menighetsrådet har fått ny leder

Etter to år som menighetsrådsleder har Lidveig Tjørve gitt stafettspinnen videre til Gro Ingebrigtsen Klunhland (bildet).

Gro har vært medlem av menighetsrådet siden 2013. Til daglig er hun lektor på Lynghaug skole, bor på Sandsli og er mor til to barn.

I menigheten er Gro særlig engasjert i Familekoret sammen med hele familien. Hun sitter også i trosopplær-

ingsutvalget og er vararepresentant til BKF.

Som småbarnsmor er Gro naturlig opptatt av å videreutvikle tilbudet til barn og unge, men ikke bare det. Hun ønsker å bidra til at Søreide kirke kan være et godt sted å være for både

unge og gamle i ulike livssituasjoner, være en god arbeidsplass for de ansatte, og en sann kirke hvor mennesker kan få kunnskap om - og møte med - Gud.

Vi ønsker Gro velkommen som leder, og lykke til i en viktig oppgave. ●



KIWI mini pris **SØREIDE**

Totto's Gullsmie

Blomsterdalen
Senter
tlf. 55 99 14 24

Draumkvedet for 20. gong:

– Vedkjømeleg vakkert

Tittelen til denne konsertmeldinga er orda primus motor Brynhild Utne brukte då ho takka Sigrid Moldestad for ei særskild vakker og noko annleis framføring av det gamle visjonsdiktet *Draumkvedet*.

TEKST OG FOTO: Magne Fonn Hafskor

I tråd med den ytre handlinga i den gamle teksten, har Brynhild Utne sytt for at visjonsdiktet har vorte framført kvar einaste trettandedags jul i Fantoft stavkyrkje like sidan 1999. Kvar gong med ein ny kvedar, og kvar gong framført to gongar same kvelden for så mange som det er plass til i det trange kyrkjerommet der.

Pågangen har vore aukande, og årets framføring blei flytta til Storetveit kyrkje, som var fylt til siste benkerad idet Brynhild Utne introduserte folkemusikaren og artisten Sigrid Moldestad; opphavleg frå Nordfjord, men no busett i Selegrend i Åsane.

Tofø dagar i djup svevn

– Eg er glad og stolt over at Sigrid ville ta på seg denne oppgåva, innleiar Brynhild Utne. Sigrid Moldestad kvitterar for dei gode orda med å be publikum om ein ekstra applaus for Brynhild; svært fortent i og med den innsatsen ho har gjort for å videreføra det gamle visjonsdiktet til fleire generasjonar nye lyttarar.



HEIDRA KVARANDRE: – Du fekk fram tankane og tonane på ein nydeleg måte. Dette må du fortsetja med, oppmoda Brynhild Utne etter framføringa til Sigrid Moldestad. Sjølv opna den populære songaren/folkemusikaren med å be publikum om ein ekstra applaus for Brynhild Utne i og med den mangeårige innsatsen ho har gjort for å videreføra det gamle visjonsdiktet.

– Eg er veldig glad for å bli spurt. Det er litt skummelt, sidan eg ikkje har gjort det før, så eg har brukt mine tolv dagar i jula på å læra meg det, fortset Moldestad, og legg til at ho kjenner på ærefrykt for å stå her i dag og framføra eit dikt med så lang tradisjon.

No har Brynhild Utne gjeve frå seg stafett-pinnen. Det er berre å håpa at nokon andre plukkar den opp.



STARTA DRAUMKVEDET-TRADISJON: Brynhild Utne har sidan 1999 presentert oss for til saman 20 ulike kvedarar, kvar med ei ny tolking av det gamle verket.

Opphevar tida

Moldestad opnar med å spela nokre tonar på hardingfela, noko som skapar den rette stemninga av høgtid. Så tek ho fela ned frå kinnet, og kvedar dei fyrste strofane: «*Vi' du me lye, eg kvea kan / um einkvan nytan drengjen / alt um'n Olav Åsteson / som heve sovi so len-gji*». Stemma hennar er lys og krystallklår, og kling godt mellom veggane inne i den vakre steinkyrkja.

Innimellom bryt ho av den songlege framføringa, anten med å ta tonane opp igjen på hardingfela, eller ved å gå over til ei meir forteljande eller resiterande stemme. Dette fungerer godt, og gjer det enklare for publikum å få tak i innhaldet i diktet. «*Så tok eg av på vetterstig / alt på min høgre hønd / der såg eg meg ti paradís / de lyser ivi vene lønd / For månen skin'e / å veggine fadde so vie*» les ho, og gjentek orda fyrst i song, før ho let melodien dansa ein runde på felestrengane. Ho gjer ein sirkelgang framme i sakristiet medan ho spelar. Så kjem fortsettjnga: «*Der såg eg att'e gumor mi / meg mune 'kji bet'e gange / «Reis du deg ti brokksvalin / der skò domen stande*».

Me er no allereie halvvegs i diktet, utan at det kjennes slik. Det er som om Draumkvedet har den eigenskapen, at det nærast opphevar tida. Eg ser fleire rundt meg som lukkar augene og lenar seg tilbake, djupt konsentrerte. Kanskje er det innhaldet, kanskje er det det framandarta og likevel velkjende som mange opplever i møte med folke-musikken, eller kanskje det er det reint suggererande ved at den snakkesyngande melodien blir monotont gjenteken gjennom alle dei 52 versa.

No er det likevel ikkje noko som er monotont ved Sigrid Moldestads framføring. Eg har nemnd

vekslinga mellom resitasjon, song og felespel, men ho maktar også å gje oss ei svært dynamisk framføring, og det slår verkeleg gnistar frå hardingfela hennar etter den dramatiske tekstlinja som peikar fram mot dagen då dommen skal falle, sitert over. Ho avsluttar denne bolken med å spela litt på eit lite vind-klokkespel, der dei metalliske tonane minnar om dei klingande overtonane frå tibetanske fingersymbalar («tinsha») når dei vert brukt til meditasjon og i religiøse seremoniar.

Blomar, klemmar, takksigelsar

Så er me over i diktets femte bolk, med tittelen *Den foreløpige dom*. Her treffer me erkeengelen Mikael («såle-Mikkjel»), som skal vega alle sjelene i ei skålvekt. Ferda går deretter vidare inn i Dødsriket, med utførlege skildringar både av korleis vonde gjerningar vert løna, og gode. «*De va han Olav Åsteson / no hev 'en tålt sine draume*» avrundar ho, før ho går over i endlaus song til den same melodien.

Applausen etterpå var stor og lang, og kunne endt i krav om ekstranummer (kva skulle det vore?) om ikkje sokneprest Bjarte Holme hadde gått opp for å avlevera blomar, klemmar og takksigelsar til alle dei involverte. Han takka Sigrid Moldestad for «ei rotekte framføring», før han vende seg til Brynhild Utne: «Takk for at du har gjort dette mogleg 20 gongar på rad, og takk for at du sit her i dag. Eg veit at du har streva med sjukdom i det siste. Eg er sikker på at det du har fått til her i Storetveit, er unikt i Noreg» sa han. Så tok Brynhild

Utne sjølv ordet. Ho takka for dei vene orda, og vende seg mot årets kvedar.

FRAMFØRTE VISJONSDIKT FRÅ MIDDELALDEREN:

Sigrid Moldestads stemme er lys og krystallklår, og klang godt mellom steinveggane inne i Storetveit kyrkje.

Iført ein for høvet svært passande budnadsinspirert «fantasistakk» frå Eva Lie Design i Oslo (evalie.no) byrjar ho med å, i korte trekk, gjenfortelja innhaldet i Draumkvedet.

– Etter å ha søve vekk alle dei tolv juledagane, vakna Olav Åsteson i dag, på trettandedagen. Medan han sov, har han gått den vegen som dei døde går, fortel ho.

Etter å ha vaska svevnen ut or augo, reiser Olav Åsteson til kyrkje, der han fortel kyrkjelyden om opplevingane han har hatt i det hinsidige medan han sov. Om han gjorde det i verseform, er det ingen som veit, heller ikkje om diktet er basert på ein verkeleg person. Etternamnet finst i ulike variantar, men det er Åsteson som har festa seg i den teksten som er mest i bruk i dag. Nokre meiner at dette namnet peikar på Olav den Heilage, sidan mor hans heitte Åsta.



«FOR MÅNEN SKIN'E, Å VEGJINE

FADDE SO VIE»: Kunstnar Gerhard Munthe (1849-1929) er kjend både for sine særmerkte teikningar til Snorres kongesoger og for den handteikna utgåva av *Draumkvedet* frå 1904; her vers 14 og 15 frå innleiinga til visjonsdiktet.

«Sigrid; dette var vedkjømeleg vakkert, sa ho. «Du fekk fram tankane og tonane på ein nydeleg måte. Dette må du fortsetja med».

Songstafett i 800 år

Det underskriv denne meldaren gjerne på, både når det gjeld Sigrid Moldestads sterke innleving i dette middelalderdiktet, og tradisjonen med å framføra det på trettandedagen i Storetveit. Ja, stavkyrkja blei for liten i år; tradisjonen har vakse seg stor og krev no betre plass. Det er å håpa at nye ildsjeler i kyrkjelyden grip tak i tradisjonen og vidarefører den, for det fortentar det nybrottsarbeidet som Brynhild Utne har lagt sjel og innsats i gjennom 20 år.

Samstundes er det verdt å fella ei lita tåre dersom det ikkje blir fleire framføringar av *Draumkvedet* i Fantoft stavkyrkja. Ja, den er lita og trang, og kaldt var det ofte òg; nokon gongar stod frostroyken ut av munnen både på kvedar og publikum. Det var likevel noko heilt særeige med å koma dit ein mørk januarkveld, og oppleva *Draumkvedet* i omgjevnader ikkje ulik dei der det opphavleg har vore framført. Det var som å gå fleire hundreår tilbake i tid; som å ta del i eit fellesskap der forfedrane våre framleis var til stades.

Og då er eg vel framme med noko av kjerna, både i *Draumkvedet* og i annan



stor kunst; den som maktar å ta deg til ein annan stad, og gjev deg ei sterkare kjensle av kva det vil seie å vere menneske. Inni oss er me alle einsame, men fellesskapet rundt musikk og andre kunstoplevingar bind oss saman.

Draumkvedet maktar framleis å spela på strengar djupt inne i oss, slik det har gjort i kanskje så lenge som 800 år, i ein slag lang stafett, med stadig nye kvedarar. Brynhild Utne tok opp denne tråden i 1999, og har sidan presentert oss for 20 ulike kvedarar, kvar med ei ny tolking av det gamle verket.

No har ho gjeve frå seg stafettpinnen. Det er berre å håpa at nokon andre plukkar den opp. ●

Fakta: Draumkvedet

- *Draumkvedet* fortel om Olav Åsteson, som la seg ned på julekvelden og fall i djup søvn. Trettandags jul vaknar han, då folk er på veg til kyrkja. Medan han sov, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av paradiset. Olav rir difor til kyrkja for å fortelja om det han har sett. Etter gamal tru måtte sjela gjera ei lang reise etter døden. Olav Åsteson gjorde denne reisa i levande live.

- Det er mange diskusjonar kring alder, opphav og form på *Draumkvedet*, sidan ein for det meste berre har funne brotstykke og einskilde vers av diktet. Enkelte meiner at det kan ha oppstått på same tid som det islandske *Sólarljóð* (Solsongen), som er eit liknande kristent visjonsdikt, nedteikna på Island i byrjinga av 1200-talet. Dette diktet skildrar ein far som, etter at han er død, fortel sonen kva han har opplevd i dødsstunda og i Dødsriket, og formanar alle levande om å leva eit rettskaffent liv.

- Ein veit ikkje kven som har skriva *Draumkvedet*, men dei fleste nedteikningane er gjort i Telemark. Magnus Brostrup Landstad nedteikna ein versjon, etter å ha høyrte Maren Ramskeid frå Kvitseid framføre det rundt 1850. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykke frå ulike kjelder og sette desse saman til ei utgåve på 52 vers.

- Visjonslitteratur er forteljingar om ferder til den andre verda. Dei mest kjende er *Den gudommelege komedien* av Dante Alighieri (1265-1321) og *Tundals visjon* (opphavleg nedteikna av ein irsk munk på midten av 1100-talet). I norsk samanheng står likevel *Draumkvedet* i ei særstilling.

STOR INTERESSE: Storetveit kyrkje var fylt til siste benkerad under årets framføring av *Draumkvedet*.



Steinkirken i Helsingfors

Tempelplassen kirke ble innviet i september 1969, og er en av Helsinkis største severdigheter med rundt 600.000 årlige besøkende.

TEKST OG FOTO: Knut Corneliussen

Allerede på 1930-tallet ble det planlagt å bygge en kirke på Tempelplassen, en liten fjellhaug i Helsinki. Den gang så arkitektene for seg en tradisjonell katedral med to tårn. Denne ble aldri bygget.

Finnene fikk det travelt med å krige, først med vinterkrigen mot Sovjet, og senere mot Tyskland da de skiftet side. Etter krigen ble det utlyst en konkurranse om å bygge en ny kirke. Denne ble vunnet av arkitektene Timo og Tuomo Suomalainen, som løste problemet med å bygge en kirke på en tomt som egent-

lig ikke lot seg utnytte. I stedet for å bygge en tradisjonell kirke, hugget de seg ned i tomten og bygget kirken nedover. Steinen som ble sprengt ut ble nyttet som en del av kirken. Veggene er derfor delvis sprengte fjellsider og delvis grove steinblokker.

Kirken mangler et tradisjonelt tårn og har ingen kirkeklokke. Til dette formålet brukes lydband. Inngangen kan virke anonym, men når du kommer inn, vil du ikke være i tvil om at du befinner deg i en vakker, om enn noe særpreget kirke. ●

▼ **VED ALTERET:** Altertavlen er en revne i fjellveggen. I tillegg til vanlige kirkelige handlinger, er kirken mye brukt som konsertlokale på grunn av den særegne akustikken innenfor de ubehandlede bergveggene.





▲ **FORAN INNGANGEN:** Kirkens rette navn er Tempelplassens kirke, men den er kjent både som Steinkirken og Fjellkirken.

▼ **SPEKTAKULÆR ARKITEKTUR:** Finland er kjent for mye fantastisk og god arkitektur, noe Tempelplassens kirke er et av de fremste eksemplene på.



Samfunnet endrer seg og rammebetingelsene for kirken endrer seg. Da må kirken ta grep. I 2015 initierte fellestrådet en virksomhetsgjennomgang. Nå er denne sendt ut på høring, med svarfrist 1. mars.

TEKST OG FOTO: Karoline Rossgård Salhus

– Gjør vi de riktige tingene, OG GJØR VI TINGENE RIKTIG?

Hvordan sikre og styrke kirkens nærvær i Bergen? Er kirken i Bergen organisert på en hensiktsmessig måte? For å gi fellestrådet et best mulig grunnlag til å lede og videreutvikle en bærekraftig kirkelig virksomhet i Bergen, ble det i april 2015 nedsatt et utvalg til å foreta en virksomhetsgjennomgang og utarbeide en samlet vurdering av den totale ressursutnyttelsen i organisasjonen.

– God forvaltning handler også om effektivisering og nyttenkning. Det ligger mange positive muligheter i en eventuell bedre utnyttelse av våre ressurser, og vi er forpliktet til å forvalte ressursene klokest mulig til beste for menighetsarbeidet i Bergen. Også politiske signaler om kirkens fremtidige økonomi danner bakgrunnen for at fellestrådet etablerte et utvalg, forklarer kirkeverge Asbjørn Vilkenen.

– Et ansvarlig fellestråd bør med jevne mellomrom komme tilbake til spørsmålene: Gjør vi de riktige tingene, og gjør vi tingene riktig? Herunder om vi er organisert på en effektiv og god måte, sier leder i fellestrådet, Lars Kristian Stendahl Gjervik.

Tre modeller for samorganisering

Utvalgets arbeid har resultert i rapporten «Virksomhetsgjennomgang av

BKF og alle menighetene i Bergen». Denne (samt et høringsbrev) ble i uke 40 sendt ut på høring til alle menighetsrådene, de tillitsvalgte, verne-tjenesten, Bispedømmerådet, de tillitsvalgte for prestene, felles miljøutvalg og den enkelte BKF-ansatte. I tillegg oppfordres stabene til å drøfte rapporten og gjerne også avgi en felles uttalelse. Høringsfristen er satt til 1. mars 2018.

Behov for endringer

– Det er etter mitt skjønn ingen tvil om at det er behov for strukturelle endringer i kirken. Først og fremst fordi samfunnet endrer seg, men også fordi rammebetingelsene for kirken endrer seg. Fokus på effektiv og god drift vil være viktig for å få gjennomført mest mulig arbeid og for å legitimere videre offentlig støtte, utdyper fellestrådsleder Stendahl Gjervik.

Utvalget foreslår ikke at de nye og større stabene skal samlokaliseres, men samorganiseres. Rapporten foreslår omstruktureringstiltak i form av tre ulike modeller for samorganisering av staber, der modell 1 er minst radikal og modell 3 mest radikal, basert på en analyse av de tre hovedområdene: soknestructur og kirkebygg, kirkevergens administrasjon, og ressurs-

fordeling knyttet til bemanning i menighetene.

Større enheter - mer samarbeid

Kirkevergen ser for seg flere positive synergier av en eventuell omorganisering til større arbeidsfellesskap.

– Større enheter vil gjøre den enkelte stab mer robust, og kan i større grad samordne løsninger og oppgaver. En kan legge bedre til rette for og stimulere til faglig samarbeid blant eksempelvis kateketer, ansatte innen trosopp-læring, diakoner, kantorer og flere fag-grupper. Vi tror også at større enheter vil skape mer standardiserte rutiner for administrasjon og planverk, og at dette også kan gi en effektiviseringsgevinst, forklarer kirkevergen. Utvalget har i tillegg vektlagt en organisering som legger til rette for flere hele stillinger og mindre administrasjon.

– Større stillinger vil typisk være mer attraktive og skape mindre turnover enn det vi erfarer i dag. Utvalget sannsynliggjør også at samorganisering av staber vil medføre behov for færre administrative stillinger og frigjøre økonomi som igjen kan kompensere for eventuelle svakere inntekter, eller eventuelt finansiere flere operative stillinger i menighetene, utdyper kirkevergen.

Advokatfirmaet Vegard Austgulen AS

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter
- Samliv • Kontrakter • Kjøp/salg

15 prosent rabatt til nye klienter fra søndre bydel, der jeg vokste opp! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen
Telefon: 55 70 63 64 - 924 59 483
E-post: vegard.austgulen@advokathus1.no

www.byadvokaten.net



Abbedissen
begravelsesbyrå as



Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

www.abbedissen.no



En bred og åpen prosess

Utvalgets arbeid ble avsluttet i mai 2017, og rapporten ble lagt frem for fellesrådet 20. september for videre behandling. Ett av punktene i vedtaket for prosessen videre er en bred høring.

– Høringen er en åpen invitasjon til å uttale seg generelt om rapporten og de forslagene som fremkommer i den, og til å foreslå eventuelle andre løsninger som kan svare på fellesrådets mandat til utvalget. Arbeidet har til nå vært en prosess i et nedsatt utvalg. Nå er det viktig at den videre behand-

lingen blir en bred og åpen prosess hvor ingen konklusjoner er gitt på forhånd, sier kirkevergen.

Når høringsfristen går ut i mars vil kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) bistå i systematisering av høringsuttalelsene, før kirkevergen fremmer forslag om tiltak til fellesrådet i juni.

– Nå håper vi på en god prosess. Vi ønsker at kirkene i Bergen skal være godt rustet og organisert for de muligheter og utfordringer som ligger foran oss. Dette må høringsinstansene hjelpe oss med, oppfordrer kirkevergen. ●

DIN MENING ER VIKTIG: – Vi ønsker at kirkene i Bergen skal være godt rustet og organisert for de muligheter og utfordringer som ligger foran oss. Dette må høringsinstansene hjelpe oss med, sier kirkeverge Asbjørn Vilkenen (til venstre). Til høyre: Fellesrådsleder Lars Kristian Stendahl Gjervik.

Mer informasjon:
bergen.kirken.no/om-oss/virksomhetsgjennomgang

FANA & FYLLINGSDALEN
 BEGRAVELSESBYRÅ AS

Et byrå for hele Bergen og omegn

Døgntelefon 55 13 40 04
 Vi har lang erfaring og rimeligere priser.

www.ffbegravelsesbyraa.no

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg? Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

Å snakke med folk om livet gir mening.

KIRKENS SOS

Du eier kirken din!



Er du medlem i Den norske kirke, skal du vite at du eier kirken der du hører til. Sammen med alle de andre medlemmene i kirken som du sokner til.

TEKST: Edvin Bratli

Det er ikke menighetsrådet, kommunen eller kirkelig fellesråd som eier kirkene. Det er medlemmene. Den juridiske eieren av kirken er soknet. Et sokn er det samme som «alle medlemmer i Den norske kirke» som bor innenfor et bestemt geografisk område. Derfor; er du medlem - så eier du en kirke.

Mange forbinder menighetsrådet (på nynorsk: soknerådet) med dem som har ansvar for kirken. Det er bare litt rett. Menighetsrådet har noe ansvar, men det eier ikke kirken. Kirkeloven sier hva menighetsrådet har ansvar for i §9. Det kanskje viktigste i denne paragrafen er følgende: «Menighetsrådet skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet, særlig at Guds ord kan bli rikelig forkynt, syke og døende betjent med det, dømte gis dåpsopplæring, barn og unge samlet om

gode formål og legemlig og åndelig nød avhjulpet».

Menighetsrådet skal arbeide for å få i gang tilbud og aktiviteter for både barn, unge og voksne. Menighetsrådet er en bruker av kirken, og kan bestemme litt av det som skal foregå i kirken.

Som eier av kirken er det vel jeg som bestemmer hvordan den skal drives? Hvem som skal få bruke den? Har jeg ansvar for vedlikeholdet? Nei. Slik innflytelse har jeg ikke. Det er kirkelig fellesråd i kommunen som har ansvar for drift og vedlikehold av kirken min. Det er dette rådet som opptre på mine vegne, som eier.

I Bergen er det Bergen kirkelige fellesråd som har ansvar for alle kirkene i kommunen. Kirkelig fellesråd er satt sammen av en representant fra hvert menighetsråd, en representant fra kommunen og en fra biskopen. Kirkelig fellesråd har sine oppgaver listet opp i Kirkeloven §14.

Det er dyrt å vedlikeholde kirker og å holde dem i drift. Særlig er strømutfordringene store i vinterhalvåret. Hvor får kirkelig fellesråd pengene fra til drift og vedlikehold? Må jeg betale? Ja, min andel. Heldigvis er vi mange eiere. Et par tusen. Kommunen «samler inn» over skatteseddelen, og sender pengene videre til kirkelig fellesråd. Kirkelovens §15 pålegger kommunen et ansvar for å bevilge penger til drift og vedlikehold av kirken.

Kirken din står der! Bruker du den? Har du tenkt over det? Nysgjerrig? Du finner Kirkeloven på internett (lovdata.no). ●



Avslutning og begynnelse

Lørdag 4. november ble det for andre gang invitert til et kulturarrangement på Englene har for lengst «dalt ned i skjul», og landet trygt sammen med barnepregede juletrekurver, glasskuler og flagg fra alle verdens land, i kassa nede i kjelleren. Støvsugeren har gjort et tappert forsøk på barnåljakt, og vi har for lengst bladd om på familiekalenderen på kjøkkenet.

TEKST: Dialogprest Marianne Bergsjø Gammelsæter

Jeg innrømmer at jeg liker dette med å få starte på nytt. Jeg gleder meg over min nye turkise kalenderbok 2018, selv om jeg utmerket godt vet at alt kan synkroniseres i Outlook. Enda en gang skriver jeg inn navn, nummer, aktiviteter, fridager og arbeidsavtaler. En ny begynnelse.

«For hver begynnelse er det en slutt, og for hver slutt er det en begynnelse», heter det i den ene Gudsrikeleik-fortellingen (godlyplay.no) til temaet «kirkeåret». Den setningen bærer håpet i seg. Like fullt lever vi i sammenheng med det som har vært. Vi drar med oss krevende relasjoner, smertefulle erfaringer og frykt for fremtiden. Livet er ikke så enkelt som å kjøpe seg ny turkis kalenderbok!

Midt i dette som var, og det som vil komme, lever vi i sammenheng med noe større og tror på noe dypere. Vi tror på en Gud som var før begynnelsen, som er midt i livets overganger, og som møter oss i enhver ny begynnelse i livet. Han melder også for dette året: *Se, jeg gjør noe nytt. Nå spirer det fram. Merker dere det ikke?* (Jes 43,1)

På kirkelig dialogsenter Bergen, der jeg arbeider som dialogprest, er noe av det viktigste vi gjør å dele håpet og

troen. Håpet som trosser motløsheten og som skaper fred. Troen som trosser frykten og som skaper forsoning. Dette året ser jeg frem til å bidra til flere slike «håpets møteplasser», og delta enda mer i viktig religiøs dialog.

Kveldsmesser og andre arrangementer

Jeg ønsker derfor velkommen til å delta på våre månedlige kveldsmesser *Under åpen himmel* i Mariakirken, Pusterom i Johanneskirken eller de to store arrangementene i vår:

- 8. mars-gudstjenesten kl. 19, med blant annet biskop Helga Byfuglien og Thea Wang (vokal) med kirkekaffe og religionsdialog etterpå.
- «Salig er tørsten» i Åsane kirke lørdag 10. mars fra kl. 10-17, med blant annet Peter Haldorf som hovedforedragsholder, og mange gode seminar med «næring til det indre livet».

Eller kanskje ønsker menigheten bidrag fra oss på en menighetskveld, medarbeidersamling eller konfirmantsamling? Ta gjerne kontakt, informasjon finner du på Kirkelig dialogsenter Bergen eller på vår Facebook-side (se under). ●



NYTTÅRSHILSEN: - Dette året ser jeg frem til å bidra til flere slike «håpets møteplasser», og delta enda mer i viktig religiøs dialog, skriver dialogprest Marianne Bergsjø Gammelsæter. FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Fakta: Bergen Kirkelige Dialogsenter (KDB)

• KDB er Den norske kirkes forlengede arm i dialogfeltet i Bjørgvin bispedømme. KDB er lokalisert like ved Mariakirken og er et ressursenter for tros- og livssynsdialog.

• Historien begynner like etter terrorangrepet 22. juli 2011. Imamene fra Bergen moské møtte da domprost Jan Otto Myrseth på trappen til Domkirken, både for å vise støtte og som et initiativ til å stå

sammen i en vanskelig tiden.

• KDB ble stiftet 18/9 2011. Samme høst tok de initiativ til å etablere Samarbeidsrådet for tros- og livssyn (STL) i Bergen. Dette samlet raskt 17 tros- og livssynssamfunn under samme paraply; fra humanetikere og kristne menigheter til muslimer, buddhister og hinduer.

• Dialogsenteret jobber i to spor. Det ene handler om å være en møteplass for en mer meditativ kristen praksis. Det andre er direkte tros- og livs-

synsdialog, med tett samarbeide med STL om temamøter og kulturarrangementer. Det siste innebærer blant annet et undervisningsprogram på asylmottakene, i samarbeid med UDI Vest og Bergen moské.

• KDB har også utviklet «Inter», et dialogarbeid blant unge i studentalder. Fem unges fortellinger om tro og livssyn veves sammen, med åpning for dialog i etterkant. Forestillingen «Min tro» skal presenteres for elever ved videregående skoler i Hordaland.

• En annen viktig arena for dialog er «Sammen for fred», et fellesarrangement som har blitt holdt to år på rad; i fjor i Mariakirken og nå sist i Johanneskirken 4/11, der kristne, muslimer, bahaier, buddhister, jøder, humanetikere og andre tente fredsløst og leste fredstekster fra hver sine tradisjoner.

• Mer informasjon:
- www.kirkeligdialogsenter.no/bergen
- [www.facebook.com > Kirkelig dialogsenter Bergen](https://www.facebook.com/KirkeligDialogsenterBergen)

Menighetsbladet presiserer

I forrige utgave hadde vi et intervju med ekteparet Laila og Tarald Ueland, som har skrevet en bok der de forteller om hvordan det var å være pårørende til datteren Lillian Ueland, som døde av nevroendokrin kreft i 2015, 47 år gammel. Hun hadde da levd i seks år med den alvorlige diagnosen.

En leser reagerer på en uttalelse i intervjuet om at de fleste som får denne typen kreft, dør etter kort tid. Det burde heller stått at «noen dør etter kort tid» i stedet for «de fleste». Lillian hadde også muligens levd med kreften en stund før den ble oppdaget. Straks etter operasjonen på bukspyttkjertelen ble det konstatert spredning til lever og lymfeknuter. Uten å gå nærmere inn på detaljer, kan vi også nevne at Lillian Ueland hadde en sjelden «mellomsvulst», noe som forklares bedre i ekteparets bok (les gjerne side 73-75). ●

Metoo i kirken

– Økt offentlig oppmerksomhet på det som skjer i det skjulte er bra. Seksuell overskridende adferd bør snakkes ihjel og ikke omgis av taushet som skaper skamfølelse og ensomhet.



Dette sier Helga Haugland Byfuglien (bildet), preses i Bispemøtet. Hun understreker at denne åpenheten også skal gjelde i kirken.

– Det skal være trygt å etablere nære relasjoner til kirkelig tilsatte og frivillige medarbeidere. Vi arbeider for at kirken skal gi mennesker trygge rom. Det kirkelige arbeidsmiljøet skal være kjennetegnet av respekt og likeverd. Trakassering er uakseptabelt i alle sammenhenger, og vi har nulltoleranse for krenkelsers og overgrep, sier hun.

Likevel skjer det seksuell trakassering og overgrep også i kirken. Den norske kirke har lenge hatt et system-

atisk arbeid for å forebygge og avdekke seksuell trakassering og overgrep.

– Dette har vært tema på mange medarbeidersamlinger og kurs, og det har vært gjort undersøkelser, samt fagutvikling og forskning på temaet. Det finnes egne beredskapsplaner mot seksuelle overgrep på alle nivåer i kirken, og ressursmaterieell til bruk i beredskapsarbeidet, forteller Byfuglien.

Kirkerådet og de elleve bispdømmekontorene har kontaktpersoner man kan henvende seg til hvis man ønsker hjelp til avklaring og eventuelt til å formidle hva man har opplevd. ●

FOTO: CLAUD ARNE WILHELMSSEN

Menighetsbladene søker Annonseeselger

Dette bladet er et samarbeidsprosjekt mellom Birkeland, Bønes, Skjold, Slettebakken, Storetveit og Søreide.

Åtte sider er lokalstoff for hver enkelt menighet, de resterende sidene utgjør fellesdelen. Bladene kommer ut fem ganger årlig. Totalopplaget for hvert nummer er vel 30 000 eks.

Vi søker en dyktig annonseselger som vil arbeide med provisjonsbasert salg av annonser til fellesdelen.

Kontakt Tove Elin Nygaard, to-eli-n@online.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag: Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.

E-post: sylvi@fanaposten.no



Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

Hans Børli



Menighetene i Fana prosti
inviterer til

Sorgseminar

**lørdag 17. mars 2018 kl 10.30-14.00
i Storetveit menighetshus, Kirkeveien 27**

**Menighetene i Fana prosti
inviterer etterlatte til et seminar
om sorg**

Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet. Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet. Seminaret er åpent for alle, uavhengig av livssyn.

Program

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
Tlf.: 55 59 71 15
kv587@kirken.no

Diakon Åshild Hollesli Frantzen
Tlf.: 55 30 81 17
af847@kirken.no

Diakon Linda Bårdsen
Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
lb878@kirken.no

Velkommen - også om du ikke har fått meldt deg på

Veien, sannheten og livet

Omskiftninger i samfunn og kirke kan gjøre oss engstelige, urolige og utrygge. Men for en troende kristen er det én ting, et fast punkt, som aldri kan røkkes: Kirkens Herre, Jesus Kristus, er i går og i dag den samme, ja, til evig tid.



TEKST: Tor D. Hanson

Hva vil det si at Jesus er Herre? «Sjef» passer kanskje bedre i daglig tale, og skal vi holde oss til det moderne internasjonale forretningsspråk, er Jesus kirkens CEO, «Chief Executive Officer», øverste person med myndighet til å ta avgjørelser. At Jesus er Herre betyr altså at han er kirkens øverste autoritet og myndighetsperson, innsatt av Gud, og at all makt i himmelen og på jorden er overdratt til ham.

Jesus leder én kirke, for det finnes bare én kirke på jorden. Det er forsamlingen av dem som tror på ham, dem som har bøyet kne for ham, og som i sannhet tilber ham sammen med Gud vår Far og Den Hellige Ånd. Jesus har sagt om sin kirke at «dødsrikets porter skal ikke få makt over den». Det vil si at destruktive krefter aldri kan bryte ned Jesu kirke. Kirkesamfunn er noe annet. De kan oppstå, og bli borte igjen. Byggemateriale i Jesu kirke er mennesker, «levende steiner», og grunnvollen er apostlenes og profetenes overleveringer med Kristus Jesus selv og hans ord som hjørnesteinen. Den Hellige Ånd er «talerøret» som minner oss om alt Jesus og hans disipler har lært oss.

Blant de mest kjente sitatene fra Jesus er: «*Jeg er veien, sannheten og livet. Ingen kommer til Far uten ved meg.*» Jesus er ikke bare en som peker på veien, peker på sannheten, og peker på livet, men han er veien, er sannheten og er livet. Han er den som bringer oss i samfunn med Gud, og som gir oss håpet om et liv ut over døden. Derfor er det å holde kontakt med, og å holde seg nær til Jesus så avgjørende for den som tror. «Tett ved sida mi går Jesus» synger vi i en salme.

Det som skiller oss fra Gud er våre synder, våre overtredelser og lovbrudd. Vi klarer ikke å holde Guds bud, og vi klarer ikke en gang å leve opp til den standard vi selv har satt for vårt eget liv. Konferer de mange «nyttårsloftene» som ofte blir brutt eller glemt.

Et annet viktig Jesus-sitat er: «*Tro ikke at jeg er kommet for å oppheve loven eller profetene! Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle.*» Jesus har levd det rettferdige livet vi aldri har klart å leve selv, og stedfortredende har han tatt straffen for alle våre synder, konferer påskens budskap.

Men mange tenker at fordi Jesus har oppfylt lovens krav, trenger ikke vi bry

oss så mye om Guds bud. Men det er farlig å tenke slik, for det er en misforståelse at Jesus har opphevet Guds lov og bud. Budene er der, og de gjelder til alle tider, for de gir oss merkesteinene og veiledningen for hvordan vi skal leve et godt liv, og de hjelper oss slik at vi ikke kommer bort fra Jesus.

La oss ta et bilde fra dagliglivet. Mange bergensere har lært å sette pris på Gullfjellets vakre og utfordrende turterreng. Hva er det som karakteriserer Gullfjellet? Det er de gode turveiene, redningshytten, og framfor alt varderekkene som hjelper oss til å finne veien hjem, eller til hytten, hvis uværet plutselig setter inn og sikten blir dårlig. På samme måten er Guds bud en varderekke som hjelper oss til å holde kursen slik at vi ikke kommer bort fra Jesus, men finner veien hjem til Gud.

Salmisten i gammel tid sa: «*Herrens påbud er rette, de gjør hjertet glad. Herrens bud er klart, det gir øynene lys.*» ●

EN VANDRER I GULLFJELLET: Det er de gode turveiene, redningshytten, og framfor alt varderekkene som hjelper oss til å finne veien hjem, eller til hytten, hvis uværet plutselig setter inn og sikten blir dårlig.

FOTO: CLAUD ARNE WILHELMESEN



NKLF: Vil du være med?

Norges Kristelige Legeforening (NKLF) er en forening for leger og tannleger som har som mål å støtte hverandre i et fellesskap og hjelpe hverandre til å bevare og bruke troen både i hverdagen og i jobben som helsearbeidere.

Organisasjonen ønsker å bidra i helsemisjonsarbeidet, både hjemme og ute, å være en viktig stemme i samfunnsdebatten om medisinsk etikk og verne om livet fra unnfangelsen til en naturlig død, og å skape et nettverk blant kristne medisinstud-

enter og tannlegestudenter slik at de skal bevare troen og bli utrustet til å møte utfordringer i skjæringspunktet mellom fag og tro.

– Vi tror det er mange leger og tannleger i menighetene rundt om i landet som ikke kjenner oss, sier general-



sekretær i NKLF, Magnar Kleiven (bildet). Han ønsker å invitere de til å bli medlemmer.

– Med et sterkt NKLF kan vi bidra til en positiv utvikling i norsk helsevesen spesielt og i samfunnet generelt.

Du trenger ikke være lege

eller tannlege for å bli medlem i NKLF; de ønsker også alle andre velkomne som støtte-medlemmer. Du kan melde deg inn via www.nklf.no. Trenger du mer informasjon, ring Magnar Kleiven på mobil 95248733 eller send en epost til magnar@vivilja.no ●

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Heine Polden Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Akasia
- verdier for generasjoner

Akasia Gravstell tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler. Vi stiller over 8000 graver i Bergen og omegn og våre profesjonelle gartnere har lang erfaring.

Dersom du signerer helårs gravstellavtale med oss for 2018, tilbyr vi gratis vinterdekking i år. Det vil si at vi pynter graven med edelgran og mosekrans. Bestillingsfrist innen 4. desember.

Les mer om våre avtaler på www.akasia.no/gravstell
Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
Epost: gravstell@akasia.no

Menighetskontoret:
55 59 71 00
soreide.menighet.bergen@kirken.no

Kantor Asbjørn Snilstveit
as554@kirken.no
55 50 71 08 - 458 83 994

55 59 71 87- 928 96 886

Menighetsrådsleder
Gro I. Klungland
i_gro@hotmail.com
958 73 493

**Sokneprest Gunnar Minde-
strømmen**
55 59 71 02 - 900 14 146
gm865@kirken.no

Administrasjonsleder
Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84 - 951 51 968
ea565@kirken.no

**Kirketjener/frivillighets-
koordinatør Ann Kristin**
Hovland
454 16 158
ah848@bergen.kirken.no

Søreide menighetsbarnehage.
Styrer Ingrid Rosseland
55 59 78 25
soreidemenighetsbhg@akasia.no

Kapellan Lars Martin Hol
55 59 71 01 - 996 03 671
lh598@kirken.no

Menighetspedagog
Rikke Bergflødt-Kvamme
rb455@kirken.no

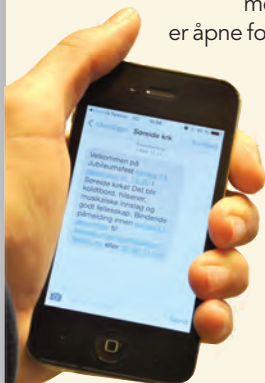
Menighetspedagog (vikar)
Eva Stokke-Zahl
55 59 71 04
es459@kirken.no

Kirkeskyss:
41 60 42 27 - Søndager fra kl 10.00

Ikke gå glipp av noe!

Middager, turer, ungdomsmesser, konserter, forestillinger for barn ... Det skjer mye i kirken, og det skal noe til å få med seg alt. Få varsel på sms og/eller epost når aktiviteter er på gang, slik at du ikke går glipp av noe.

På nettsiden er det en knapp man kan trykke på for å registrere mobilnummer og/eller e-postadresse. Da kommer det varsel om spesielle ting som skal skje i kirken. De som registrerer seg blir ikke pepret med meldinger. Det er aktiviteter som er åpne for alle og som ikke skjer hele tiden, vi ønsker å informere om her.



For å motta meldinger registrer-
er man seg på [info.soreide-
kirke.no](http://info.soreide-
kirke.no)

På www.soreidekirke.no
er det også lett å finne
registreringsknappen.
Vi håper mange vil benytte
seg av muligheten! ●

På TV: «Herrens veier»

3. januar sendte NRK1 første episode av den danske dramaserien «Herrens veier».

Serien, som ble fulgt av 700.000 dansker handler om livet i familien Krogh, en gammel presteslekt som består av den egenrådige presten Johannes, hans kone Elisabeth og deres to sønner.

Gjennom ti episoder løftes en rekke temaer, som tro og tvil, sjelesorg, alkoholbruk, samliv, farskomplekser, tilgivelse og omsorg.

Vi møter familien idet Johannes taper bispevalget for den yngre presten Monica. Samtidig skifter sønnene kurs. August, en populær prest i København, har lenge drømt om å bli feltprest, mens storebroren slutter på teologistudiet. Hjemme på



prestegården presenterer venninnen Liv, spilt av norske Yngvild Støen Grotmol, Elisabeth for et mer spirituelt univers. Vennskapet får stor betydning for hennes livssyn og gudstro. ●

De første episodene ligger ennå på NRKs nett-TV. Den danske kirken fulgte serien med ukentlige nettkommentarer, se folkekirken.dk/aktuelt/herrens-veje

BÅTER
BÅTUTSTYR



Bjordal & Madsen A-S

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
Dolviken - Tlf. 55 98 70 70



Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.



Døgnvakt 55 27 28 29
www.gravferdshjelpen.no
Hagerupsvei 32X • 5093 Bergen



MENY DOLVIKEN

Man - fre 08 - 22 (09-20)

• Stor ferskvareavdeling
• Rikt assortert frukt og grønt
• Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

Velkommen
MENY DOLVIKEN

Dolvikv. 36,
5252 Søreidgrend
Telefon: 55 52 62 00



Fanatorget Blomster

Vakre blomsterhilsener
leveres i hele Bergen

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10





Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50



Livet er mer

TROSOPPLÆRING I SØREIDE KIRKE

Vi er allerede godt i gang med 2018, og i den forbindelse er det passende å informere om hva som skal skje i trosopplæringen denne våren.

- Babysang, Juniorkonfirmanter, Familekoret og søndagsskolen har allerede startet opp nå i januar. Babysang er hver torsdag fra klokken 10 og Familekoret over tirsdager i partallsuker fra 17.30.

- I vinterferien vil vi holde et gitarkurs i kirken, dette kurset er for 4. klassinger. Kurset vil være 27. februar til 2. mars. Det vil bli sendt ut invitasjon.

- Vi vil starte påskefeiringen litt tidlig med et påskeverksted den 13. mars, dette vil skje i forbindelse med en av våre familiemiddager som arrangeres i kirken annenhver tirsdag. Arrangementet er åpent for alle, men 2. klassinger vil bli spesielt inviterte.

- Mot slutten av april er det igjen klart for Tårnagenthelg. Dette er et arrangement for barna som går i 3. klasse. Vi sender ut invitasjon når det nærmer seg.

- I mai vil vi invitere til utdeling av 2 års-CD og 4 årsbok. Utdelingen vil skje under gudstjenesten 27. mai, her vil Familekoret opptre. Etter gudstjenesten skal Familekoret ha sin sommeravslutning.

Program februar - mai:

- 5. febr: Juniorkonfirmanter
- 27. febr: Gitarkurs starter
- 5. mars: Juniorkonfirmanter
- 13. mars: Påskeverksted
- 9. april: Juniorkonfirmanter
- 28. og 29. april: Tårnagenter
- 27. mai: Utdeling av 2 års-CD og 4 årsbok

Å vere luther

I den tredje artikkelen om kva det vil seie å vere Luthersk kyrkje i dag skal vi sjå litt nærare på tilhøvet mellom lekfolk og prestar. Dei endringane reformasjonen førde med seg i dette spørsmålet har hatt mykje å seie for heile samfunnsutviklinga særleg i Nord-Europa. Luther presenterte ein måte å tenke om menneske som likeverdige på. Dette fekk store konsekvensar.

TEKST: Gunnar Mindestrømmen

komande år står kyrkja framfor store organisatoriske endringar. Dette vil vere utfordrande for alle som gjer teneste i kyrkja og for kyrkja sine medlemmer. Den norske Kyrkja er ein stor organisasjon som treng tenkje nytt om korleis ein forvaltar ressursane sine. Ein treng å finne gode organisatoriske grep som kanalisere ressursar til det levande kyrkjelivet i sokna. Når ein skal inn i desse, ofte vanskelege, drøftingane er det viktig å ha med ei klar oppfatning av tilhøvet mellom prestar og lekfolk i ein luthersk tradisjon. Det kan hjelpe oss til å finne gode ordningar også for tida som kjem.

Tilhøvet mellom lekfolk og prestar

Ut frå katolsk tenking blir den som blir vigd til prest også omforma til å bli noko anna. Ein går inn i ein ny stand av menneske og blir tydeleg ein formidlar mellom menneske og Gud. Den katolske kyrkja snakka om character indelebilis (altså at prestar har ein annan karakter av å vere menneske).

For Martin Luther var det viktig å ta eit oppgjær med denne måten å tenkje på. For han var alle menneske like for Gud. Ingen var høgare og ingen lågare. Han ville avvikle alle tankar om ulikskap mellom menneske på dette grunnlaget. I skriftet «Til den kristelige adel» i 1520 møter vi denne måten å tenkje på:

For alt som er krøpet ut av dåpen, kan rose seg av allerede å være viet til prest, biskop og pave (Hjelde, 1983) Bind II s 14.

Denne måten å tenkje på tek utgangspunkt i det som står i første Petersbrev:

9 Men de er ei utvald ætt, eit kongeleg presteskap, eit heilag folk, eit folk som Gud har vunne så de skal forkynna hans storverk, han som kalla dykk frå mørkret og inn i sitt underfulle lys. 1.Pet 2,9:

Desse sitata har eg møtt mange gongar i diskusjonar om prestar si rolle i vår kyrkje. Frå einskilde interessegrupper har dette vore brukt som argument for at prestar ikkje skal ha ei særskild rolle med omsyn til leiging av kyrkja. Enkelte faggrupper har også teke til ordet for at vi som luthersk kyrkje har arva ei embetsmanns forståing av prestetenesta frå statskyrkjetida som ikkje er i samsvar med det Luther meinte.

I drøftingane om vidare organisering av kyrkja merkar ein fort at det skjer ei krysskopling mellom den statlege embetsmannen og ein type teologisk tenking som set presten høgare enn andre medlemmer i kyrkja. Det er då ofte eit poeng å vise til Luther for å understreke at prestar er som andre som arbeider i kyrkja.

Men dette blir likevel litt for enkelt. Samstundes som Luther skriv det som er sitert over så understrekar han at det er nokon som har fått ei definert oppgåve med å forkynne ordet og forvalta sakramenta. I sitatet frå «Til den Kristelige adel» står desse orda om alt som har krøpe ut av dåpen i ein samanheng det det blir mana til orden i kyrkja i desse spørsmåla. I framhaldet av sitatet ovenfor står følgjande:

En annen sak er at det naturligvis ikke passer seg at alle og enhver utøver et slikt embete (presteembetet). For ettersom vi alle er like mye prester, må ingen på eget initiativ stikke seg fram og gå i gang med å utøve det vi alle har samme myndighet til uten at vi har samtykket i det og valgt ham til det. Det som er felles kan nemlig ingen tilta seg uten fellesskapets vilje og befaling.... Derfor skal en prests stilling i kristenheten ikke være noen annen enn embetsmannens, så lenge han er i embetet har han en forrang,

sk i dag – del III



Lekpredikantforkynning for bønder og småkårsfolk tidleg på 1800-talet. Utsnitt frå Adolph Tidemand sitt kjende måleri «Haugianerne».

kirkens grunnlag og misjon, gjenspeiler de mønstre av felles ansvar som vi finner mellom apostlene, anerkjente ledere og menigheter i Det nye testamente. (kirkerådet) s 20.

I vår kyrkje er det altså slik at både lekfolk og prestar saman har ansvar for styring og leiing i Den Norske Kyrkja. Og det er på dette grunnlaget at ein kan fatte vedtak i ulike spørsmål om korleis kyrkja skal utviklast vidare. I debattane dei siste åra, særleg i samband med skilje mellom stat og kyrkje har det vore understreka at ein trengte ein demokratireform i kyrkja. Men ei kyrkje er ein litt annleis organisasjon enn andre organisasjonar i samfunnet.

I ein frivillig organisasjon har ein eit representativt demokratisk styresett som saman skal uttrykke det som er vilje til fleirtalet av medlemmene. I kyrkja er dette annleis. Målet med styringsorgana i kyrkja er ikkje nødvendigvis å uttrykke fleirtalet sine synsmåtar men å finne fram til kva som er Guds vilje med si kyrkje. Målet med leiinga av kyrkja er difor annleis. Kyrkja må difor definerast også som eit trussamfunn med dei konsekvensane det har.

når han blir avsatt er han bonde eller byborger som alle andre. (Hjelde, 1983) Bind II s 14.

Poenget her er altså at ikkje kven som helst skal etter eige initiativ ta på seg oppgåva med å vere prestar. Sjølv om prestane prinsipielt ikkje er annleis enn andre menneske og ikkje har ein annan status enn andre menneske så er det fellesskapet som skal kalle og legitimere vedkomande som skal gå inn i tenesta som prest i kyrkjelyden.

Det heilt fundamentale utgangspunktet for Luther er tanken om tenestedifferensiering på eit likeverdig grunnlag. Det er ikkje slik at nokre tenester er meir høverdige enn andre. I sin kallstanke er alle yrker eit kall ein har til å utøve dette på beste måte og til Guds ære. Det er difor dette ein må ha som bakteppe når ein les Confessio Augustana sin artikkel om prestenesta.

Vidare står det i CA artikkel V:

For at vi skal komme til denne tro er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene. For ved Ordet og sakramentene som midler blir Den Hellige Ånd gitt, han som virker

troen, hvor og når Gud vil (Meland, 1985) s 31

Under framveksten av ulike rådsorgan i kyrkja vår frå etableringa av sokneråd på 1920 talet til kyrkjemøtet på 1980 talet har tilhøvet mellom lekfolk og dei styrande råda i kyrkja vore opp til debatt.

Kyrkjekommisjonen frå 1911 drøfta kva rolle presten skulle ha i soknerådet. Skulle presten vere medlem eller ikkje, skulle presten vere sjølvskriven formann for rådet, eller skulle rådet vere eit rådsorgan for presten. Kommisjonen landa på at presten skulle vere fast medlem av rådet i kraft av si stilling og skulle ha stemmerett på lik linje med dei andre valde rådsmedlemmene. Dette prinsippet har vore lagt til grunn også når ein etablerte bispedømmeråd med biskopen som fast medlem og kyrkjemøtet med ein viss representasjon av prestar.

I de kirkelige møter og råd som har ledelsesoppgaver i Den norske kirke, kan en si at samarbeidet mellom valgte representanter for lekfolket, som uttrykk for det alminnelige prestedømme, og representanter for den særskilte tjeneste med ord og sakrament, som uttrykk for den formelle og personlige forpliktenhet på

Gjennom sin forpliktelse på kirkens grunnlag i Skrift og bekjennelse, og gjennom sine organer basert på kirkelige valg og ansattes tjenesteforpliktelser, fremstår Den norske kirke som et trossamfunn, både i en teologisk forståelse av begrepet, som et Åndens samfunn i Kristus, og i en sosiologisk/juridisk forståelse av begrepet, som en rettslig størrelse med korporative kjennetegn i religionslovgivningens og trossamfunnslovens forstand. (kirkerådet) s25.

Vi er no ved inngangen til ein større debatt om korleis ei sjølvstendig folkekyrkje skal organiserast i framtida. Det gjeld spørsmålet om leiarskap lokalt, regionalt og sentralt. Å ha ei klar felles forståing for dei prinsipielle tilhøva mellom lekfolk og prestar ut frå ein luthersk tankegang er difor avgjerande viktig om vi skal ta vare på arven frå reformasjonen. Slik kan vi også i framtida forme ei kyrkje som utviklar seg vidare langs dei spora som reformasjonen gav oss. ●

Menighetskalender

Dåp

Markus Hjartåker Bakke
Felix Flatholm
Sander Vatne Lassesen
Live Haugland Tvedt
Linnea Haugland Tvedt
Marion Djupevåg Hitland
Saga Iversen Amundsen
Amalie Bjerck-Eide
Milian Vindenes
Oda Klokkernes Furnes
Jonas Stavedal-Vik

Begravelser

Helga Norheim
Jenny Marie Myklebust
Terje Oddvar Knudsen
Ingolf Nordvall Isaksson
Aashild Olaug Andersen
Bjarne Pedersen
Gjertrud Carla Oddegård
Tomm Falck Notevarp
Kåre Harms Mjelde
Nora Gullbrå
Sverre Gustav Holme

Gudstjenester

Søndag 4. februar
Kristi Forklarelsesdag
11.00 - Hovedgudstjeneste med dåp og nattverd, ved Gunnar Mindestrommen. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 7. februar
21.00 - Hverdagsmesse, ved Gunnar Mindestrommen. Nattverd.

Søndag 11. februar
Fastelavnssøndag
11.00 - Familiegudstjeneste, ved Gunnar Mindestrommen. Offer til IKO. Kirkekaffe.

Onsdag 14. februar
Askeonsdag
21.00 - Hverdagsmesse med

skriftemål, ved Lars Martin Hol. Nattverd.

Søndag 18. februar
1. søndag i fastetiden.
11.00 - Hovedgudstjeneste med dåp og nattverd, ved Lars Martin Hol. Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 21. februar
21.00 - Hverdagsmesse, ved Gunnar Mindestrommen. Nattverd.

Søndag 25. februar
2. søndag i fastetiden.
11.00 - Hovedgudstjeneste m.dåp og nattverd, ved Gunnar Mindestrommen. Offer til Kirkens SOS. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Onsdag 28. februar
21.00 - Hverdagsmesse, ved Lars Martin Hol. Nattverd.

Søndag 4. mars
3. søndag i fastetiden.
11.00 - Hovedgudstjeneste m.dåp og nattverd, ved Lars Martin Hol. Offer til menighetsarbeidet. Kirkekaffe.

Onsdag 7. mars
21.00 - Hverdagsmesse, ved Gunnar Mindestrommen. Nattverd.

Søndag 11. mars
4. søndag i fastetiden.
11.00 - Hovedgudstjeneste med dåp og nattverd, ved Gunnar Mindestrommen. Offer til Ung Kirkesang. Søndagsskole. Kirkekaffe. Menighetens årsmøte etter gudstjenesten.

Onsdag 14. mars
21.00 - Hverdagsmesse, ved Lars Martin Hol. Nattverd.

Søndag 18. mars.
Maria Budskapsdag
11.00 - Hovedgudstj. med dåp og nattverd, ved Lars Martin Hol. Familiecoret deltar.

Offer til menighetsarbeidet. Søndagsskole. Kirkekaffe.

Kalender

Torsdag 1. februar.
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 4. februar
11.00 Søndagsskole

Mandag 5. februar
14.00 Juniorkonfirmanter

Tirsdag 6. februar
16.30 Familiecoret
19.30 Bibelgruppen

Onsdag 7. februar
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 8. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Tirsdag 13. februar
11.00 Andakt på Søreide seniorsenter
16.00 Familiemiddag
19.00 Diakonater

Onsdag 14. februar
19.00 Lokalhistorisk forum
21.00 Hverdagsmesse med skriftemål

Torsdag 15. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 18. februar
11.00 Søndagsskole

Tirsdag 20. februar
17.30 Familiecoret

Onsdag 21. februar
19.00 Menighetsrådsmøte
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 22. februar
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Fredag 23. februar
19.00 Cafe 19

Tirsdag 27. februar
11.00 Andakt på Søreide seniorsenter
19.00 Åpen kirke

Onsdag 28. februar
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 1. mars
11.00 Hjerterom

Mandag 5. mars
14.00 Juniorkonfirmanter

Tirsdag 6. mars
17.30 Familiecoret
19.30 Bibelgruppen

Onsdag 7. mars
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 8. mars
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom

Søndag 11. mars
11.00 Søndagsskole
13.00 Menighetens årsmøte etter gudstjenesten

Tirsdag 13. mars
11.00 Andakt på Søreide seniorsenter
15.30 Familiemiddag med påskeverksted
19.00 Diakonater

Onsdag 14. mars
19.00 Lokalhistorisk Forum
21.00 Hverdagsmesse

Torsdag 15. mars
10.00 Babysang
11.00 Hjerterom
19.00 Konfirmandforeldremøte

Fredag 16. mars
19.00 Cafe 19

Søndag 18. mars
11.00 Søndagsskole

Søreide menighetsråd inviterer alle til menighetens årsmøte

Søndag 11. mars etter gudstjenesten. Menighetens årsmelding vil være tilgjengelig i kirken og på menighetens nettside 14 dager før årsmøtet. Vel møtt!

Datoer for Lokalhistorisk forum våren 2018

• Onsdag 17. januar • Onsdag 14. februar • Onsdag 14. mars • Onsdag 11. april • Fredag 11. mai: Årets vartur. Møtene starter kl 19.00.